

ΒΑΣΙΛΗΣ ΖΗΔΙΑΝΑΚΗΣ

Ο Κύκλωπας βρυχάται στο Τόκιο

Ο Κύκλωπας, απόγονος της ομηρικής παράδοσης, όπως τον είδε ο Βασίλης Ζηδιανάκης, βρήκε φιλοξενία σε μουσείο του Τόκιο με αθρόα προσέλευση κοινού

Της Έφης Φαλίδα

Ο Κύκλωπας, τα μάτια-χάντρες-φυλαχτά και οι εξελίξεις της τεχνολογίας και του σύγχρονου νιζαίν συγκροτούν, μακριά στην Άπω Ανατολή. Σε ένα μουσείο του Τόκιο, το «21-21 DesignSight», ο Βασίλης Ζηδιανάκης πήρε μαζί του 60 κιλά γαλάζιες χάντρες-μάτια για να δημιουργήσει τον Οπ: την εγκατάστασή του στο πλαίσιο της έκθεσης «Bull's Eye Special 2008», με θέμα τα πάντα γύρω από την όραση και με συμμετοχές σύγχρονων καλλιτεχνών από όλον τον κόσμο.

INFO
«Bull's Eye Special 2008»: παρουσιάζεται στο Μουσείο «21-21 Design Sight» του Τόκιο έως τις 16 Μαρτίου.

της τέχνης, του νιζαίν και της τεχνολογίας. Η Ιαπωνία έχει αποκτήσει παράδοση πια στην έρευνα γύρω από το νιζαίν. Και το ευρύ κοινό εξοικειώνεται με εκθέσεις όπως το "Bull's Eye", που έχει για θέμα τα πάντα γύρω από την όραση. Από το πώς βλέπουμε, πώς παρατηρούμε, πώς αντιλαμβανόμαστε την πραγματικότητα, το περιβάλλον, τον κόσμο», εξηγεί ο Βασίλης Ζηδιανάκης, καλλιτεχνικός διευθυντής της Atopos και επιμελητής της έκθεσης «Χρααατ! Ρούχα από χαρτί» (πέρυσι, στο Μουσείο Μπενάκη).

Εξήντα κιλά γαλάζιες χάντρες σε σχήμα ματιού σχηματίζουν την εγκατάσταση «Οπ ο Κύκλωπας» που παρουσιάζεται στην έκθεση «Bull's Eye Special 2008» στο μουσείο «21-21 Design Sight», στο Τόκιο. «Η αντίληψη που έχουν οι Έλληνες για την ύπαρξή τους δεν είναι αποτέλεσμα ενδοσκοπήσης, αλλά του πώς αντανακλάται ο εαυτός τους μέσα από τα μάτια των άλλων», λέει ο Βασίλης Ζηδιανάκης, εμπνευστής του έργου

Σε αυτήν την έκθεση με την πωρημένη ματιά γύρω από τη σχέση της τέχνης με το νιζαίν, η εγκατάσταση «Οπ, ο Κύκλωπας» λειτουργεί σαν η αρχή. Είναι μια φιγούρα γιγαντιαίων διαστάσεων, που έχει για κεφάλι ένα μεγάλο μπλε μάτι-φυλαχτό και στηρίζεται στα μακριά, λεπτά σαν καλάμια γαλάζια πόδια του. Μπήκε μάλιστα στην κεντρική αίθουσα του μοντέρνου μουσείου, σχεδιασμένου από τον Ιάπωνα σταρ αρχιτέκτονα Ταντάο Άντο, έχο-

ντας γύρω του το βουνό από τις γυάλινες μπλε χάντρες σαν αναθηματικές προσφορές στη θεότητα που «προστατεύει» τα έργα της έκθεσης.

Ο Βασίλης Ζηδιανάκης δημιούργησε τον Οπ έχοντας υπόψη την ομηρική παράδοση και τον μύθο του μονόφθαλμου Κύκλωπα που πητήθηκε από τον Οδυσσέα, αλλά και τις αρχέγονες δοξασίες για τον αποτρόπαιο οφθαλμό που έδιωχνε το κακό. «Το μάτι δεν βλέπει τον εαυτό του. Βλέπει στο επείκει-

να. Η αντίληψη που έχουν οι Έλληνες για την ύπαρξή τους δεν είναι αποτέλεσμα ενδοσκοπήσης, αλλά του πώς αντανακλάται ο εαυτός τους μέσα από τα μάτια των άλλων. Με τη λέξη "πρόσωπο" εννοούμε το άτομο αλλά και την προσωπικότητα, που κυριολεκτικά σημαίνει μπροστά στα μάτια των άλλων. Σε πολλούς αρχαίους πολιτισμούς, στην περιοχή των ματιών κατοικεί η ψυχή του ανθρώπου. Αυτή είναι η δύναμη που μπορεί να αντιμετωπίσει το κακό. Όποιος, λοιπόν, κοιτάξει κατάματα τον Οπ, θα είναι καλότυχος», λέει ο εμπνευστής του έργου.

Ο Βασίλης Ζηδιανάκης και η πολιτιστική εταιρεία Atopos συμμετείχαν στην ιαπωνική διοργάνωση ύστερα από πρόσκληση του ερευνητικού ιδρύματος Ισέι Μιγιάκε. Ο διάσημος Ιάπωνας σχεδιαστής είχε συνεργαστεί στο παρελθόν με την ελληνική ομάδα, στο πλαίσιο των εκθέσεων που παρουσιάστηκαν στο Μουσείο Μπενάκη «Πιτωχώσεις» και «Χρααατ! Ρούχα από χαρτί», δανείζοντας έργα βίντεο-αρθ και κάνοντας ειδικές εγκαταστάσεις για την αθηναϊκή παρουσίαση μέρους της έρευνάς του πάνω στο νιζαίν των υφασμάτων.

«Χρααατ!» σε περιοδεία

Ο Βασίλης Ζηδιανάκης πήρε από την εμπειρία του Τόκιο μερικές ιδέες για να τις εφαρμόσει στη συλλογή του από χάρτινα φορέματα, ξεκινώντας ένα δρομολόγιο εκθέσεων στο εξωτερικό. Η συλλογή αυτή αποτέλεσε τη μαγιά του «Χρααατ! Ρούχα από χαρτί» και θα παρουσιαστεί με διαφορετικές σκηνοθεσίες στους χώρους στους οποίους έχει προσκληθεί: στα Μουσεία Μοντέρνας Τέχνης του Λουξεμβούργου, Μόδας της Αμβέρσας, Νιζαίν του Λονδίνου και Τέχνης της Γιοκοχάμα. «Φαίνεται πως ό,τι ήταν δύσκολο για την Αθήνα είναι εύκολο να το αντιληφθούν και να το υιοθετήσουν στο εξωτερικό. Η φορέσιμη τέχνη, η τεχνολογία των υφασμάτων, η έρευνα της αρχαιολογίας του ενδύματος είναι έννοιες με τις οποίες μπορούμε να δημιουργήσουμε καινούργια πράγματα», επισημαίνει με πικρία ο ταξιδευτής επιμελητής της Atopos.